

VALTAKUNNANSYTTÄJÄNVIRASTO

Lausunto

18.6.2018

Dnro 60/61/18

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi työeläkelaitosten omistajaohjausta koskevasta raportoinnista sekä työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoon liittyvistä eräistä muista seikoista (STM24:00/2018)
juha.jokinen@stm.fi

Pydyettynä lausuntona Valtakunnansyyttäjänvirasto esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksen tavoitteena on lisätä lakisääteisen työeläketurvan toimeenpanosta huolehtivien työeläkelaitosten toiminnan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä julkista luotettavuutta. Näiden tavoitteiden toteutumisen parantamiseksi ja toiminnan julkisuuden lisäämiseksi on tarve säätää uusia tarkentavia vaatimuksia omistajaohjauksen periaatteista sekä ulottaa sääntely työeläkelaitosten lisäksi muihin eläkelaitoksiin.

Valtakunnansyyttäjänvirasto ohjaa syyttäjälaitoksen toimintaa ja antaa siten lausuntonsa siitä, mikä vaikutus syyttäjäntyössä esitetyillä uudistuksilla voisi olla.

Uudistuksella saattaa olla rikosoikeudellisia vaikutuksia arvopaperimarkkinoilla ja pörssiyhtiöissä yleisesti tapahtuvien rikosten torjunnassa sekä tietojen saannissa näitä rikoksia tutkittaessa. Kun työeläkeyhtiöissä joudutaan arvioimaan entistä tarkemmin esteellisyyksymyksiä sekä johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien oikeustoimia, mahdollisten rikosoikeudellisesti arvioitavien menettelyjen riskin tulisi vähentyä. Samalla yhtiöiden tulisi dokumentoida menettelynsä, joka mahdollisen esitutkinnan aikana todentaisi tapahtumat ja niihin osallisten toimet.

Eläkelaitokset käyttävät vaihtelevassa laajuudessa omistajan hallinnollisia oikeuksia kohdeyhtiöissä, millä pyritään varmistumaan kohdeyhtiön kannattavuudesta, eläkelaitoksen tuottotavoitteen saavuttamisesta sekä viime kädessä eläkejärjestelmän rahoituksen turvaamisesta.

Ehdotuksen mukaan eläkelaitoksen olisi kerrottava niistä tavoista, joiden avulla se pyrkii saamaan tietoja ja seuraamaan kohdeyhtiöiden ja niiden johdon toimintaa. Eläkelaitokset saavat kohdeyhtiöistä verrattain laajasti tietoa esimerkiksi tilinpäätöksistä, toimintakertomuksista ja pörssiyhtiöiden jatkuvan tiedonantovelvollisuuden kautta. Eläkelaitokset voivat myös ottaa yhteyttä kohdeyhtiön johtoon itse tai välillisesti omaisuudenhoitajien tai muiden

18.6.2018

Dnro 60/61/18

neuvonantajien välityksellä. Näin kerätyn tiedon perusteella saattaa myös paljastua väärinkäytösepäilyjä kohdeyhtiössä. Toivottavaa olisi, että laki sitouttaisi eläkeyhtiöt myös ryhtymään toimenpiteisiin havaitsemiensa tai epäilemiensä lainvastaisten toimien perusteella. Yhtiöitä voitaisiin esimerkiksi rohkaista ilmoittamaan väärinkäytöshavainnoistaan valvojalle.

Valtakunnansyyttäjä

Raija Toiviainen

Valtionsyyttäjä

Ritva Sahavirta